

Anders

Ja

D66 Steenbergen

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

Anders

Ja

D66

Voorwoord Alexander Pechtold: Anders Ja D66

Ik ben blij dat u dit verkiezingsprogramma leest. Dat u de tijd en moeite neemt om u te verdiepen in de ambities, plannen en ideeën van D66. Graag maak ik van deze mogelijkheid gebruik om onze prioriteiten met u te delen. Toe te lichten waarop wij in de komende periode onze energie gaan richten.

D66 kiest voor vernieuwing omdat het nodig is. Nederland is een mooi en welvarend land. Maar ook een land dat heeft stilgestaan, terwijl de wereld veranderde. Een land dat belangrijke beslissingen te lang voor zich uitgeschoven heeft. Een land dat vraagt om verandering. Om een nieuw perspectief, een stip aan de horizon. Niet angstig voor de toekomst, maar optimistisch. Vol vertrouwen in de eigen kracht van mensen.

Wij durven te kiezen, en inderdaad, daarmee zetten wij ons af tegen het grijze gemiddelde en de huidige politiek van stilstand. Wij hebben een alternatief, een eigen ambitieuze vernieuwingsagenda. Een agenda om Nederland een voortrekker en baanbreker in de 21e eeuw te maken. Een agenda waarmee wij volmondig 'Ja' zeggen tegen de uitdagingen en kansen van morgen.

We moeten zorgen dat werknemers flexibel en weerbaar worden. Dat ook starters een huis kunnen kopen. Echt werk maken van kennis en innovatie. En van de doorbraak naar een duurzame economie. Met een overheid die zijn beperkingen kent, maar doet wat zij belooft. In een samenleving gericht op ruimte voor individuele ontplooiing. Die mensen niet verdeelt maar helpt emanciperen. Net als D66 verschillen tussen mensen positief waardeert, omdat ze veerkracht en creativiteit brengen.

In maart kunt u uw stem weer laten horen. Dan kunt u kiezen voor vernieuwing. Dan bepaalt u hoe uw gemeente er uit gaat zien. Daar moet de verandering beginnen. Dicht bij huis. In uw gemeente, uw wijk, uw straat. Want na meer dan 10 jaar ervaring in de lokale politiek als gemeenteraadslid, wethouder en burgemeester, weet ik dat de meeste van uw ergernissen en ongemakken daar worden opgelost. Ook in uw gemeente staan gemotiveerde en deskundige D66-kandidaten klaar om vol optimisme de verandering vorm te geven. In dit verkiezingsprogramma vindt u onze voorstellen daarvoor, passend in onze vernieuwingsagenda. Met 5 kernpunten: werken, kennis, duurzaamheid, wonen en kwaliteit van de overheid.

Stilstaan of hervormen: werken in de 21e eeuw

In economisch zwaar weer moet de vernieuwing beginnen op de arbeidsmarkt. D66 is overtuigd van de kracht en vindingrijkheid van mensen en bedrijven. Ook in de crisis waarin wij nu verkeren, zal die kracht de economische ommekeer moeten drijven. De overheid moet voorwaarden scheppen en barrières voor mensen wegnemen. Niet doen alsof mensen nog steeds hun hele leven dezelfde baan houden. Die baan is tijdelijk, uw vaardigheden blijven.

D66 wil meer flexibiliteit en persoonlijke weerbaarheid. Meer solidariteit tussen jong en oud, actief en niet-actief, insiders en outsiders. Wij pleiten voor het geleidelijk verhogen van de AOW leeftijd, voor het verhogen van de arbeidsparticipatie van oudere werknemers, outsiders en ouders, een vernieuwd ontslagrecht. Kortom: een arbeidsmarkt voor de 21e eeuw.

Anders

Ja

D66

Eindelijk werk maken van kennis en innovatie

Het belang van kennis en innovatie is glashelder. Er is veel gepraat maar weinig actie. Onze handen jeuken. Alleen het allerbeste onderzoek en onderwijs is goed genoeg. Goed onderwijs is de beste garantie voor persoonlijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling. De basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en alle mensen de kans krijgen het beste uit zichzelf te halen. Wij willen tot de top behoren, niet tot de middelmaat. Dat betekent veel meer investeren. Maar ook meer vrijheid voor scholen en leraren om dat onderwijs, samen met ouders en leerlingen in te richten. Minder bureaucratie en regels van bovenaf. Meer ruimte voor ontplooiing. Meer leren, meer stimuleren, meer doorstroming en minder uitval. Daarom pakken gemeenten zwakke scholen, slechte huisvesting en schooluitval aan.

Omwenteling naar een duurzame economie en samenleving

Meer ambitie, meer durf, meer vrijheid en minder regels. Met die houding kunnen we ook de omwenteling naar een duurzame economie en samenleving maken. We zijn het verplicht aan komende generaties onze samenleving en economie te verduurzamen en klimaatverandering tegen te gaan. Nu is het moment daarvoor. De natuur in onze steden en dorpen, onze wateren en onze wereld beschermen. De ecologische 'voetafdruk' van ons land en onze generatie moet terug naar een eerlijker aandeel. Niet met symboolpolitiek, doemdenken of luchtfietsen. Maar met innoveren en stimuleren en alleen waar nodig verplichten en verbieden. Al onze creativiteit en innovatiekracht inzetten. Op duurzame technologie, groene energie, schoon wonen, werken en vervoeren.

De vastgelopen woningmarkt hervormen

Niet alleen de arbeidsmarkt, ook de woningmarkt zit op slot. Regels voor huursubsidie, bouwprocedures, hypotheekrenteaftrek en sociale woningbouw hebben de markt vast laten lopen. Wij moeten haar weer in beweging brengen. We moeten woningcoöperaties hervormen. Zij moeten goed gecontroleerde publieke organisaties zijn, zonder commerciële neventaken en avonturen. Duidelijk zijn in wat de private sector kan regelen en wat een publieke zaak is. De woningmarkt moet minder regels krijgen zodat meer en meer verschillende huizen gebouwd worden. Zodat starters ook in de steden een woning kunnen kopen.

De overheid is er voor u

Met die gedachte is D66 meer dan 40 jaar geleden opgericht. En nog steeds is deze actueel. We zien macht zonder tegenmacht. Een overheid die uitbreidt, opschuift en binnendringt. Maar niet doet wat ze belooft. Er zijn nieuwe regenten. Mensen die met regeltjes komen die uitgaan van wantrouwen in plaats van vertrouwen, die onze burgerlijke vrijheden onder druk zetten, regels die ontplooiing van mensen in de weg staan. De overheid is er voor de mensen en niet andersom. Wij willen een overheid die 'Ja' zegt en ruimte biedt voor initiatieven. En de overheid moet zekerheid bieden over het uitvoeren van haar kerntaken. Goede dienstverlening, kwaliteit in het onderwijs, goed openbaar vervoer, een leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Daarbij vindt D66 dat we zoveel mogelijk zaken zo dicht mogelijk bij de burger moeten organiseren. In gemeenten, want daar is maatwerk en verantwoording het best mogelijk.

Anders

Ja

D66

Ons perspectief op mens en maatschappij – individuen die zich ontplooiën

Onze vernieuwingsagenda sluit aan bij ons perspectief op mens en maatschappij. D66 houdt van verschillen. Mensen zijn niet gelijk, wel gelijkwaardig. Bij D66 is ieder mens er één. Niet één van velen maar uniek en waardevol. D66 waardeert juist de verschillen tussen mensen. D66 vertrouwt op de eigen kracht van mensen. In een maatschappij die bloeit als er ruimte is voor individuele ontplooiing. Wie zichzelf kan redden moet de ruimte krijgen om eigen keuzes te maken. Wie tijdelijk een steuntje in de rug nodig heeft moet kunnen rekenen op de overheid. Krachtige individuen en hun onderlinge samenwerking zijn de bouwstenen voor solidariteit en voor samen leven; niet de overheid.

In een Nederland met nieuw optimisme kunnen we ons ook losmaken van het splijtende integratiedebat. D66 deelt u niet in. Wij denken niet in gezinnen, geslachten, generaties of geloven. U bent uzelf met eigen talenten en eigen verantwoordelijkheden. Daarom verzet D66 zich tegen een overheid of politiek die mensen vooral als onderdeel van een groep benadert, als familielid, als werknemer of als aanhanger van een bepaald geloof. U bent uniek en geen gemiddelde of stereotype. Daarom willen wij ook weg van het traditionele integratiebeleid. Vooral werken aan emancipatie. Onderwijs en arbeidsmarkt zijn daarvoor de sleutels. Natuurlijk met oog voor terechte ergernissen over overlast, onveiligheid en geweld. Die mogen niet worden geaccepteerd als cultuurverschil maar worden aangepakt door politie en justitie, zonder onderscheid. Etniciteit en achtergrond zijn geen excuus, en ook geen verwijt. Iedereen verdient gelijke kansen en gelijkheid voor de wet. En daarbij heeft de overheid wél een rol.

Vernieuwing start aan de basis – het belang van lokale verkiezingen

De vernieuwingsagenda van D66 zal niet zonder slag of stoot gerealiseerd worden. Dat doen we samen met u. Voor, tijdens en na de verkiezingen. D66 vertrouwt op de kracht van het lokaal bestuur. Voor heel veel zaken is lokaal maatwerk beter dan regels uit Den Haag. Sterk lokaal bestuur vraagt ook om vernieuwing. Krachtige gemeenten, met heldere verantwoordelijkheden en bijpassende middelen, meer inspraak en verantwoording, meer gekozen bestuurders. En kleinschalige voorzieningen, met de menselijke maat. U vindt verderop in dit verkiezingsprogramma meer over onze plannen in uw gemeente. Ik wilde deze kans gebruiken om die lokale plannen in een bredere context te plaatsen. Ook dit programma vormt een belangrijke bouwsteen in onze vernieuwingsagenda. Ik vraag u de plaatselijke D66 kandidaten dan ook te steunen en op 3 maart 2010 D66 te stemmen.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Alex Pechtold'.

Alexander Pechtold

Fractievoorzitter D66 in de Tweede Kamer

Anders

Ja

D66

Sociaal-liberale richtingwijzers

D66 benadert de mens en maatschappij op een positieve manier. Wij vertrouwen erop dat mensen veel van de problemen die ze tegenkomen zelf kunnen oplossen. Maar reiken de helpende hand als dat eens niet lukt. Wij hebben en tonen respect voor onze medemens en uit zorg voor komende generaties stáán we voor duurzaamheid. We zijn niet bang om verder te kijken dan onze eigen gemeente. Ook zijn we bereid om lastige keuzes te maken.

En dat is hard nodig. Het zijn in veel opzichten zware tijden. Dan is voor velen de verleiding groot om hun heil te zoeken in oude patronen van schijnveiligheden en in schijnoplossingen.

In dit verkiezingsprogramma tonen onze standpunten welke problemen, uitdagingen en oplossingen wij in uw directe omgeving zien. De wereld staat de komende vier jaar niet stil. Ook ná de verkiezingen zullen er ongetwijfeld onderwerpen op de raadsagenda komen die we nu nog niet kunnen voorzien. Om u te laten beoordelen hoe onze D66 fractie hierop zal reageren willen we kort uitleggen hoe wij naar de mens en de maatschappij kijken.

Wij hanteren een vijftal richtingwijzers waarin elke D66-er zich herkent en waarmee de manier waarop we in het leven en de politiek staan beknopt is samengevat. Elk van de richtingwijzers afzonderlijk is zeker niet uniek voor het D66 gedachtegoed, maar het is de combinatie van juist déze vijf denkrichtingen die de mens en maatschappijvisie van D66 definiëren. Deze vijf richtingwijzers maken ook dat onze standpuntbepaling voor u als inwoner voorspelbaar is: onze standpunten komen voort uit één of meerdere van onze richtingwijzers.

Anders

Ja

D66

De vijf sociaal-liberale richtingwijzers

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden. Wij willen dat de overheid deze kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de overheid daarbij aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit. Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. Wij onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt. Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten. Daarbij handelen wij steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. Wij willen een dynamische, open samenleving waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn eigen beslissingen te nemen en iedereen zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving. We willen dat in de discussie over natuur en milieu niet het behoud, maar de aantasting van natuur en milieu gerechtvaardigd wordt.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossing van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschiedt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

Anders

Ja

D66

**KIES NU VOOR
UW TOEKOMST**

Anders

Ja

D66

Verkiezingsprogramma 2010 -2014

Steenbergen voor de toekomst

Er is zoveel te doen!

Op 3 maart 2010 kiezen de stemgerechtigde burgers van Steenbergen de nieuwe leden van de gemeenteraad. Juist nu is het belangrijk uw stem uit te brengen! De afgelopen jaren heeft Steenbergen al voor grote uitdagingen gestaan, maar het bestuur (gemeenteraad + college van burgemeester en wethouders) wist hiermee onvoldoende constructief om te gaan. Onervarenheid in de omgang met grote projecten? Juist nu met mogelijke gedwongen bezuinigingen en een krimpende bevolking in het vooruitzicht, dient Steenbergen doortastende maar zorgvuldige besluiten te nemen **en** ze uit te voeren: stilstand is geen optie.

Want waar staat D66 in de gemeente Steenbergen eigenlijk voor? **Investeren en ontwikkelen**, met als doel bij te dragen aan de vooruitgang en de leefbaarheid van Steenbergen. D66 wil dat steeds doen in heldere afweging van verschillende belangen. **Economische vooruitgang** bewerken, want anders gaat de werkgelegenheid achteruit en wordt Steenbergen een kleinere woonplaats voor alleen forensen. Een **aantrekkelijk centrum** en een **sterke middenstand**, anders komen de mensen niet meer winkelen en rondkijken. Bevorderen van **natuur en milieu in onze woonomgeving**, want dat is mooi en goed voor onze gezondheid, ons **woonplezier** en voor de toekomst van onze kinderen. **Toerisme en recreatie** passen goed in onze omgeving, is goed voor de werkgelegenheid en onze inkomsten. En dat voor Steenbergen Stad èn de kernen.

D66, oppositiepartij tijdens beide coalities, heeft haar speerpunten 2006-2010 grotendeels gerealiseerd. Belangrijkste waren:

- Brede school Maria Regina Buiten de Veste.
- A4 met aquaduct bij Steenbergen,
- Fulltime jongerenwerker,
- Welberg weer als dorp op de kaart gezet,
- Waterrecreatieplan en landrecreatie in ontwikkeling,
- Sportaccommodatie in Dinteloord.

De bouw van het nieuwe gemeentehuis hebben wij niet kunnen tegenhouden. Daarvoor was geen raadsmeerderheid.

D66 is er trots op een grote bijdrage aan het leefklimaat te leveren nu de A4 volgens de D66 motie van 2005 met **aquaduct** wordt aangelegd: Steenbergenstad wordt nu niet verstikt met een hoog viaduct, de weg is meer uit zicht en levert minder geluidsoverlast op.

Nu kijkt D66 Steenbergen vanuit een optimistisch en toekomstgericht perspectief vooruit naar de periode 2010 – 2014. Op de volgende pagina's laten wij zien welke veranderingen wij op de speerpunten **werken, kennis & onderwijs, duurzaamheid, wonen en kwaliteit van overheid en bestuur** willen realiseren. Wij zijn tegen het **alleen vasthouden van de status quo, weer een beheergemeente worden en het voor ons uitschuiven van noodzakelijke ingrepen**.

Anders

Ja

D66

WERKEN

Stilstaan of hervormen – een arbeidsmarkt voor de 21ste eeuw.

In economisch zwaar weer moet **vernieuwing beginnen op de arbeidsmarkt**. D66 is overtuigd van de kracht en vindingrijkheid van mensen en bedrijven. Zeker in de huidige crisis, moet deze kracht zorgen voor een economische ommekeer. De overheid moet **voorwaarden scheppen en barrières wegnemen**. Niet doen alsof mensen nog steeds hun hele leven dezelfde baan houden. Die baan is tijdelijk, uw vaardigheden en talenten blijven. D66 wil een flexibeler arbeidsmarkt. Meer solidariteit tussen jong en oud, actief en niet-actief, insiders en outsiders. D66 streeft naar een grotere arbeidsparticipatie, voor oudere werknemers, outsiders en ouders.

Werken in West-Brabant

West-Brabant heeft een unieke ligging in de Delta tussen de metropolen Rotterdam en Antwerpen. Deze ligging biedt kansen, maar ook bedreigingen. Binnen de regio dient Steenbergen met andere gemeenten samen te werken om kansen te benutten en bedreigingen te voorkomen. Ontwikkelingen van buiten de regio wil D66 maximaal beïnvloeden op verschillende niveaus: provinciaal, nationaal en Europees. Steenbergen is niet alleen op de wereld!

D66 wil:

- **Aantrekkelijker vestigingsklimaat, ruim baan voor duurzaam ondernemen.**
- **Bedrijfsterreinen toekomstgericht inrichten, niet laten verloederen**

D66 Steenbergen heeft de overtuiging dat een gezond vestigingsklimaat voor ondernemers bijdraagt aan de versterking van de leefbaarheid in alle kernen van Steenbergen: wanneer u niet verplicht voor uw werk moet forensen, maar ook in de buurt goed en uitdagend werk kunt vinden, wanneer de ondernemers in Steenbergen goede werknemers kunnen vinden en andere positieve vestigingsvoorwaarden, zij ook onderling goed zaken kunnen doen, dan zullen wij er in slagen om faciliteiten voor de inwoners en de ondernemers te behouden en verder te ontwikkelen.

De economische situatie in onze regio is niet optimaal. Gemeente en bedrijfsleven moeten *samen* Steenbergen als aantrekkelijke vestigingslocatie actiever en nadrukkelijker op de kaart zetten. Steenbergen ligt immers midden tussen Rotterdam en Antwerpen, tussen Amsterdam en Brussel, heeft goede werknemers, schappelijke grondprijzen, distributiemogelijkheden voor Nederland en België, hoogwaardige land- en tuinbouw met veel afgeleide ondernemingskansen.

D66 legt de nadruk op samen, want voor de realisatie van arbeidsplaatsen dragen gemeente en bedrijfsleven samen verantwoordelijkheid. De gemeente moet hier meer dan voorheen de rol vervullen van initiatiefnemer, bedrijvenwerver, stimulator en coördinator. De gemeente Steenbergen zorgt nu nog onvoldoende voor een beter ondernemersklimaat. Er wordt te weinig gedaan voor ondernemers. Goede intenties en beleidsplannen zijn niet voldoende. Ondernemers met initiatieven mogen niet door de gemeente met een standaard 'Nee, moeilijk, moeilijk, kost veel tijd en geld' worden afgescheept. D66 wil relatiemanagers met de meewerkende houding: "Ja, hoe kunnen wij u helpen?"

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Aantrekkingskracht van A4 gebruiken voor ontwikkeling bedrijvigheid**
- **Kennis- en innovatiegericht ondernemen stimuleren**
- **Meewerkende houding van gemeente naar de bedrijven**
- **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Maatschappelijk Betrokken Ondernemen stimuleren.**

Activiteiten als economische conferentie (gemeente) en de succesvolle Bedrijven Contactdagen (bedrijven) vinden nu nog apart plaats maar zouden elkaar moeten versterken. En dan ook elk jaar plaatsvinden. Het REWIN (Regionale Ontwikkelmaatschappij) zal sterker voor Steenbergen aan de slag moeten gaan om meer (milieuvriendelijke) bedrijven aan te trekken.

Het **aanbod aan bedrijfsterreinen** in de gemeente moet groter worden; aan belangstellende bedrijven mag geen 'nee' worden verkocht.

Met de komst van de rijksweg A4 langs Steenbergen moet de infrastructuur van de bedrijfsterreinen optimaal daarop worden aangepast, het toekomstgericht vestigingsklimaat voor het bedrijfsleven dient verder te worden verbeterd.

Tevens dienen naast de traditionele economie de meer *kennis- en innovatiegerichte* ondernemersactiviteiten te worden ondersteund. D66 vindt dat regionale samenwerkingsverbanden (zoals SES, Sociaal Economische Samenwerking West-Brabant) veel meer gebruikt moeten worden om in de toekomst gebruik te maken van overstijgende voorzieningen voor het bedrijfsleven, recreatie, werkgelegenheid en regionale industriële aangelegenheden.

D66 is groot voorstander van lokale bedrijventerreinen in de kernen. Dit is van belang voor de werkgelegenheid in deze kernen en onze gemeente. Daarnaast houden we op deze wijze de lokale ondernemers binnen onze regio, zodat onze gemeente voor deze ondernemers een gewaarborgd marktgebied blijft.

Wat betreft de sectoren van bedrijvigheid kiest D66 voor het extra versterken van de pieken in onze regio – landbouw, detailhandel en zakelijke dienstverlening – en het steviger faciliteren van de opkomende recreatie- en toerisme-, zorg- en wellness sectoren. De zakelijke dienstverlening kan zich met name uitbreiden in relatie tot de landbouw en de vrijetijdseconomie.

Agro ondernemerschap

Daar Steenbergen van **oudsher een landbouwgemeente** is, de landbouw voor ca. 30-35% aan directe (16%) en indirecte werkgelegenheid (15 à 20%) binnen onze gemeente zorgt, verdient deze sector meer positieve aandacht. In samenspraak met de landbouwondernemers dient de gemeente de voorwaarden te scheppen waaronder beter op Steenbergs grondgebied kan worden gewerkt. Modernisering van de landbouw dient te worden gestimuleerd. **Nieuwe en duurzame agrogerelateerde** productieprocessen moeten in Steenbergen ruim baan krijgen, zoals de productie van verfgroeststoffen uit natuurlijke bronnen door Rubia, nieuwe voedingproducerende bedrijven. De hoogwaardige glastuinbouw die in onze gemeente ruim baan krijgt verdient extra aandacht:

- naast werkgelegenheid voor **arbeidsmigranten** (EU-werknemers) wordt werkgelegenheid aan Nederlandse burgers geboden,
- EU-werknemers worden op fatsoenlijke en beschaafde manier gehuisvest, op het bedrijf zelf of in de nabijheid daarvan, bijvoorbeeld in nieuw op te zetten hostels. D66 staat ook open voor 'minidorpen' op enige afstand van de kernen, waarop goed toezicht kan worden gehouden en die later voor een andere, bijvoorbeeld recreatieve, bestemming kunnen worden omgebouwd,
- aandacht voor de meerwaarde en de moderne arbeidsomstandigheden moeten leiden tot een beter imago van de glastuinbouw in Steenbergen, waar ook meer Steenbergenaren full of part-time willen werken,

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Agro Food Cluster West-Brabant goed inpassen, met minimale hinder voor de omgeving in de polder bij Dinteloord.**
- **De binnenstad in de kernen Steenbergen en Dinteloord oppeppen, voor een sterkere middenstand en gezellig koop- en verblijfscentrum.**

- de gemeente kan actief meewerken aan de ontwikkeling van **glastuinbouwgerelateerde dienstverlening**, bijvoorbeeld op gebied van de agroketenlogistiek in relatie met het Topinstituut voor Logistiek in Breda, die tot hoogwaardige werkgelegenheid voor onze jongeren kan leiden.

Dit betekent dat D66 de komst van agrogerelateerde bedrijvigheid, die in symbiose met de suikerfabriek zal kunnen werken (bijvoorbeeld: de afvalstoffen van het ene bedrijf zijn de grondstoffen voor een ander en hoeven dus niet te worden gestort, verbrand of geloosd) actief zal ondersteunen. D66 zal zich positief in blijven zetten om de plannen van het Agro- en Food Cluster West-Brabant (AFC WB) bij Dinteloord verwezenlijkt te krijgen.

Niet grondgebonden grootschalige (industrie)bedrijven horen op een industrieterrein thuis, bijvoorbeeld op het bedrijventerrein van het AFC WB.

D66 zal zeer kritisch blijven op de mogelijke komst van **windenergie** parken in het buitengebied. Nieuwe windmolens dienen bij voorkeur te worden geplaatst langs de Dintel, langs de rand van het AFC WB. D66 is tegenstander van solitaire windmolens in de open polder.

Bedrijven die moeten worden verplaatst zal de gemeente begeleiden bij hun nieuwe mogelijkheden.

D66 kiest voor handhaving van het gezinsbedrijf. De agrariër zal als gezinsbedrijf de beheerder van het buitengebied moeten blijven.

Winkels

D66 pleit voor een **aantrekkelijk centrum en een sterke middenstand**, anders komen de mensen niet meer winkelen en rondkijken. Dit betekent dat in de eerste plaats de middenstand in Steenbergen-stad en in Dinteloord **op een hoger niveau** moet worden gebracht. Dat kan alleen als het in het centrum goed en gezellig vertoeven is.

De gemeente schept hiervoor de randvoorwaarden. Om de leegstand terug te dringen zal de gemeente actief in gesprek moeten gaan met de winkelpandeigenaren:

- bereiken dat er schappelijke huren komen voor met name startende middenstanders, beter passend bij de schaal van Steenbergen,
- gezien de behoefte aan grotere winkeloppervlakken stimuleren dat panden bij elkaar worden getrokken en gemoderniseerd.

Het **project StadHaven** zal moeten worden doorgepakt. Zo is D66 voorstander om de koppeling tussen centrum en de haven te versterken, op langere termijn door de haven naar het centrum te trekken, op de korte termijn door een interessant winkelwandelgebied te creëren Kaaistraat-Markt-Westdam-haven.

Daarnaast liggen er kansen om het regionale marktaandeel recreatieve winkelen te vergroten: met de komst van de rijksweg A4 dichtbij kunnen vakantievierende gezinnen gemakkelijk worden verlokken eens Steenbergen aan te doen!

D66 pleit ervoor dat het winkelniveau voor de eerste **levensbehoeften** in de **kleine kernen** gehandhaafd blijft. De gemeente kan hier een actieve rol spelen.

Wij vinden dat ondernemers meer inspraak moeten krijgen op de openstellingen op bepaalde zon- en feestdagen. De gemeente moet hierin niet te star optreden, maar ondernemers en dus ook burgers eigen vrijheden geven. Uiteraard binnen randvoorwaarden van de gemeente. Daarnaast mogen meer evenementen worden ontwikkeld en regelmatig worden gehouden op de **stads- en dorpspleinen** in onze gemeente. Hiermee worden winkeliers en horecaondernemers in hun activiteiten ondersteund.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Meer bed & breakfast, kleinschalige campings en camper verblijfplaatsen.**
- **Meer fiets-, wandel- en ruiterspaden, ook langs het water.**
- **Watertoerisme veel aantrekkelijker maken.**

Wat een leuke dag was het! Zacht weer, 23 graden. Overdag een culinaire fietstocht door de polders bij Steenberg, een museum bezocht, met de Sunbear weer terug, de avonturiers vooruit met de kano, mooie vergezichten, uit eten in de stad, funshoppen...

Vrijtijdseconomie

Het grondgebied van de gemeente Steenberg heeft aantrekkelijke kanten voor toeristen en dagrecreanten: varen, fietsen, wandelen in een mooie omgeving met weidse polders, meanderende kreek, bomen en rietkragen. Horeca, verhuur van boten, fietsen, verblijfplaatsen, de organisatie van activiteiten als zeilwedstrijden, feestelijke evenementen etc. vormen activiteiten waarvan ondernemers werk kunnen maken. De **vrijtijdseconomie** dient kortom in Steenberg te worden versterkt en initiatieven te worden ondersteund. Hiervoor is een andere houding van de gemeente nodig, zoals hiervoor genoemd. Bovendien moet de gemeente zorgen dat (bestemmings-)plannen voor bijvoorbeeld waterrecreatie al klaar zijn, zodat ondernemers daar zonder veel extra kosten op in kunnen springen.

D66 onderschrijft de strategische agenda West-Brabant op dit gebied en wil voor Steenberg méér (in doelen 2015 ten opzichte van 2004):

- 20% langere verblijfstijd van recreanten in ons gebied;
- 20% meer toeristische en zakelijke overnachtingen;
- 20% meer bezoekers van ons historische stadscentrum.

In de 20% is inbegrepen het goedmaken van de teruggang in de jaren 2004-2008.

D66 wil een aantrekkelijker toeristisch product voor onze gemeente, die een bijdrage levert aan:

- zichtbare **natuurlijke en culturele schatten** in het landschap,
- meer en verbeterde **fiets-, wandel- en ruiterspaden**, indien mogelijk ook langs de waterwegen zoals Vliet en Krammer-Volkerak,
- meer **bed & breakfast, kleinschalige campings en camperverblijfplaatsen**,
- verbeterde vaarwegen en **meer aantrekkelijke ligplaatsen** in het stroomgebied van Vliet en Dintel,
- bestrijding van **blauwalg**,
- aantrekkelijke **toeristische voorzieningen**, die bedrijvigheid zullen opleveren, voorzieningen ook die de combinatie van verschillende ervaringen stimuleren.

Bij dit alles dienen uiteraard schade en overlast voor planten en dieren zoveel mogelijk te worden voorkomen.

Anders

Ja

D66

KENNIS en ONDERWIJS

Werk maken van kennis en innovatie in de gemeente!

Het belang van kennis en innovatie is glashelder. Er is veel gepraat maar weinig actie. Onze handen jeuken. **Alleen het allerbeste onderwijs is goed genoeg.** Goed onderwijs is de beste garantie voor persoonlijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling. De basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en alle mensen de kans krijgen het beste uit zichzelf te halen. **Wij willen tot de top behoren**, niet tot de middelmaat.

Dat betekent veel meer investeren. Maar ook meer vrijheid voor scholen en leraren om dat onderwijs, samen met ouders en leerlingen in te richten. De gemeente moet werk maken van zwakke scholen, slechte huisvesting en schooluitval. Minder bureaucratie en regels van bovenaf. Meer ruimte voor ontplooiing. **Meer leren, meer stimuleren, meer doorstroming en minder uitval.**

Onderwijs is kortom een kostbaar goed en goed onderwijs is van belang voor de gehele gemeenschap.

Onze kinderen willen naar goede kleuter- en basisscholen in de buurt. En daarna niet al te ver moeten reizen naar **goed voortgezet onderwijs**. Sterker nog, wanneer dat niet in de buurt is, zullen ouders niet besluiten om in Steenbergen te willen wonen. En wanneer geen goed gevarieerd onderwijs in de buurt is, hebben de werkgevers geen instroom van goed opgeleide jonge werknemers. En laten we ook oog hebben voor de **bijzondere werkgelegenheid in West-Brabant**, onder WERKEN genoemd, waarvoor we even bijzondere **opleiding- en praktijkfaciliteiten** in huis willen hebben.

Basisscholen in de kleine kernen hebben volgens D66 een niet te onderschatten **sociaal-culturele** betekenis. Deze scholen moeten bij voorkeur in stand blijven. Vervolgens kunnen deze scholen in de kernen met en voor het gemeenschapsleven nog meer betekenen dan ze nu al doen. D66 is voorstander van brede scholen in die kernen waar er behoefte aan is, met naschoolse- en buitenschoolse opvang, **gemeenschappelijke activiteiten** en eventuele huisvesting van een bibliotheek, koffiehoeck, kapper, fysiotherapeut etc..

D66 hecht veel waarde aan goede **voorlichting op de basisscholen**. Met name ten aanzien van maatschappelijke ontwikkelingen, alcohol, drugs, gokken en roken waarmee kinderen al op jonge leeftijd worden geconfronteerd. D66 blijft van mening dat aan de verslavingsproblematiek structureel aandacht moet worden geschonken om problemen op latere leeftijd zo veel mogelijk te voorkomen.

D66 wil:

- **Goed kleuter-, basis- en voortgezet onderwijs in de buurt.**
- **Onderwijs en buitenschoolse activiteiten samenbrengen in brede scholen.**
- **Blijven streven naar HAVO/VWO in Steenbergen.**

Anders

Ja

D66

D66 blijft voorstander van **uitbreiding van het huidige voortgezet onderwijs** in de gemeente Steenberg en met HAVO/VWO onderwijs. De mogelijkheden lijken zich steeds de laatste jaren niet te hebben voorgedaan, maar D66 wil zich hiervoor nog sterker inzetten. Het is gewoon nodig om gevarieerd onderwijs voor Steenberg en aan te bieden, met voordelen als hiervoor genoemd, maar vooral vanwege de ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs, die tussentijds overstappen gemakkelijker moet maken.

Volwasseneneducatie moet blijvend worden gestimuleerd en financieel ondersteund. De gemeente heeft hier volgens D66 een actieve taak door het ter beschikking stellen van voorzieningen en het verstrekken van middelen.

D66 is van mening dat **Algemeen Muzikale Vorming** op de basisscholen voor alle leerlingen van groep 6 en 7 haalbaar moet zijn. Tevens vindt D66 dat Steenbergse kinderen die **speciaal basisonderwijs** volgen in een buurgemeente, de mogelijkheid moet worden geboden dit in Steenberg en te volgen. Voordeel: dicht bij huis en minder vervoerskosten.

D66 wil:

- **Agrarisch-technologisch onderwijs naar Steenberg en halen.**
- **Maatschappelijke stage en werkend leren stimuleren bij Steenbergse bedrijven.**

Enkele hoogwaardige glastuinbouwbedrijven hebben zelfstandig in samenwerking met ROC's (Regionale Opleidings Centra) **beroepsbegeleide leerwegtrajecten** opgezet, waarbij jonge mensen 4 dagen per week kunnen werken en één dag per week naar school gaan. De glastuinbouwbedrijven hebben daartoe zelf klaslokalen ingericht. Dit onderwijs, waaraan sterke behoefte is, is voor D66 aanleiding om te streven naar een dependance van de Hogere Agrarische School uit Den Bosch op het grondgebied van Steenberg en.

De gemeente moet meer werk ervan maken **om kennis- en innovatieactiviteiten** en ondernemingen naar Steenberg en te halen. Dit zijn ondernemingen die door scholing worden gevoed en vervolgens zelf weer de scholing voeden. Jongeren dienen veel kansen te krijgen voor stages bij dergelijke bedrijven in onze gemeente. Dit is een kenmerk van **duurzaamheid** voor een gemeente en een goede manier om welzijn en welvaart verder te ontwikkelen en vast te houden.

Jongeren moeten zoveel mogelijk voor goud kunnen gaan in onze gemeente.

Of na hun studie elders, veel redenen kunnen hebben om weer terug te keren!

Anders

Ja

D66

DUURZAAM

Omwenteling naar een duurzame economie en samenleving – met energietransitie als kern

D66 wil een omwenteling naar een duurzame economie en samenleving. Nu is het moment daarvoor. Met meer ambitie, meer durf, meer vrijheid en minder regels.

De ecologische voetafdruk van ons land en onze generatie moet terug naar een eerlijk aandeel. Dit zijn we aan komende generaties verplicht. Hiertoe moeten nationale, regionale en lokale overheden al hun creativiteit en innovatiekracht inzetten. En bedrijven en individuen stimuleren hetzelfde te doen. Voor duurzame technologie, groene energie, schoon wonen, werken en vervoeren.

D66 wil:

- **Woningisolatie, energiebesparing en duurzame energie opwekking met behulp van SDE subsidie stimuleren.**
- **Duurzaamheid bij gemeentelijke inkoop, energiezuinige openbare verlichting, hergebruik van goederen stimuleren.**

Gemeenten hebben een grote rol te spelen in de transitie naar een duurzamer gebruik en opwekking van energie. Daarbij vindt D66 dat de gemeente zich vooral moeten richten op woningisolatie, op het actief ondersteunen van private initiatieven bijvoorbeeld in windenergie, het aansporen tot energiebesparing en het stimuleren van particuliere experimenten met nieuwe technologieën.

Het milieu vraagt om herbezinning en gedragsverandering van de burgers en bedrijven.

Omdat de factor milieu vrijwel alle aspecten van beleid raakt zou het een steeds terugkerende toetssteen voor dat beleid moeten vormen, net zoals de vraag naar de kosten dat is. Milieu hoort daarom aandacht te krijgen bij alle beleidsterreinen.

Een belangrijk aspect ten aanzien van afval is preventie. Het probleem aanpakken bij de bron. Bedrijven en burgers dienen hiertoe te worden gestimuleerd. De gemeente heeft daarbij een voorbeeldfunctie. Ook hier geldt dat goede voorlichting en adequate controle belangrijk is. En dan gaat het niet meer alleen om 'herbezinning en gedragsverandering', om het tonen van verantwoordelijk gedrag: *preventie en afvalscheiding leveren gewoon geld op, voor de gemeente en voor de burgers*. Alle afval dat niet meer naar de vuilverbranding gaat levert een reductie van de afvalverwijderingskosten op en alle afval zoals papier, kunststof, dat voor hergebruik of energieopwekking kan worden verkocht levert verenigingen of de gemeente geld op.

En bij het beleid voor de bedrijven dient niet alleen "de vervuiler betaalt" centraal te staan, maar dient ook het voorkomen van vervuiling en het indammen van de afvalstromen een belangrijke plaats in te nemen.

Voormalig secretaris-generaal van de VN Kofi Annan stelde nadrukkelijk dat gemeenten, *als bestuurslaag die het meest nabij burgers staat*, een sleutelrol spelen in het streven naar een betere wereld. De gemeente levert die bijdrage samen met spelers uit de lokale gemeenschap: bedrijven, maatschappelijke organisaties en instellingen.

1. Steenbergen heeft zich al aangemeld als 'millenniumgemeente' en zal volgens D66 samen met bedrijven, maatschappelijk organisaties en instellingen werkelijk invulling moeten geven aan deze status (www.millenniumgemeente.nl). Een 'millenniumgemeente' werkt actief

Anders**Ja****D66**

mee aan het behalen van de VN Millennium doelen, acht ambitieuze doelen gericht op wereldwijde armoedebestrijding en milieubevordering die in 2000 werden vastgesteld.

Laat de gemeente Steenbergen haar naam 'millenniumgemeente' toonbaar maken op de site www.duurzaamheidsmeter.nl. Steenbergen staat daar nog niet genoemd als gemeente die zich inzet voor People, Planet en Profit. Een melding draagt ook bij aan de naamsbekendheid van Steenbergen op internet!

PEOPLE Sociaal	PLANET Milieu	PROFIT Economie
Burgerparticipatie	Klimaat en Energie	Duurzame overheid
Sociaal beleid	Duurzaam waterbeheer	Duurzame mobiliteit
Internationale samenwerking	Natuur & milieu	Duurzaam bedrijfsleven

Laat periodiek (bijvoorbeeld per kwartaal of per half jaar) een Millenniumdoel naar voren komen. Inspireer burgers, instanties en scholen om initiatieven te tonen voor één van de millenniumdoelen. Loof hiervoor een eenvoudige prijs uit en verwijst de initiatiefnemer door naar een instantie die het idee verder oppakt. Dit is het bundelen en verspreiden van goede menselijke kwaliteiten, waarbij de mensen zelf serieus worden genomen en de voorbeeldfunctie van de gemeente tot haar recht komt.

2. Het gemeentelijke inkoopbeleid is in 2014 volledig duurzaam. En 'duurzaamheid' wordt een criterium bij het gemeentelijke aanbestedingsbeleid (www.duurzaamheidsmeter.nl). Ook maakt de gemeente werk van eerlijke handel. Ze neemt Fair Trade-producten af en roept ook lokale instellingen daartoe op. In 2014 voldoet de gemeente aan alle zes criteria van de Fair Trade-gemeente (www.fairtradegemeente.nl).

In dit kader verdient het gebruik van FSC-papier nadruk, het milieuvriendelijkere papier uit verantwoord beheerde bossen. Miljoenen hectare bos verdwijnen immers per jaar en worden verwerkt tot papierpulp. Met bijvoorbeeld de kap van tropisch oerwoud op Sumatra wordt een grotere opname capaciteit vernietigd dan alleen per jaar gemiddeld door Nederland aan broeikasgas wordt uitgestoten (bron: WNF).

3. Gemeentelijke gelden worden duurzaam belegd. Ze worden uitgezet bij banken met duurzame fondsen. Zo wordt voorkomen we dat gemeentelijke gelden worden aangewend voor wapenproductie of klimaatschadelijke activiteiten.

4. De gemeente betreft ondernemers actief bij duurzaamheidsdoelen. Gedacht kan worden aan energie- en waterbesparing, maar ook aan bevordering van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Ze kan dit doen door het instellen van een gemeentelijke MVO-prijs, subsidiemaatregelen of een beursvloer in Steenbergen voor maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO). Op zo'n virtuele beursvloer komen bedrijven en verenigingen/stichtingen samen waarbij bedrijven direct, maar belangeloos, hun MBO-steentje kunnen bijdragen. Zo kan een vereniging behoefte hebben aan materiële ondersteuning in

D66 wil:

- **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Maatschappelijk Betrokken Ondernemen stimuleren.**

Anders

Ja

D66

drukwerk, correspondentie of ICT-ondersteuning. Bedrijven leveren dat om hun betrokkenheid met de maatschappij te bevestigen.

5. De gemeente **stimuleert en ondersteunt** activiteiten uit de samenleving die zijn gericht op binding en ontmoeting tussen gelijke en verschillende bevolkingsgroepen (interculturele maar ook inter-leeftijd activiteiten). Zowel het verenigingsleven als ook migrantenorganisaties hebben hierin een belangrijke rol.

6. **Fondswerving en educatieve activiteiten** van lokale particuliere organisaties of bedrijven ten behoeve van projecten in ontwikkelingslanden wordt door de gemeente ondersteund en gefaciliteerd.

7. De inwoners van de gemeente worden via de **gemeentelijke communicatiemiddelen actief geïnformeerd** over de gemeentelijke activiteiten op gebied van duurzaamheid.

**Een energiezuinige
gemeente spaart
het milieu en de
portemonnee
van de burger.**

Anders

Ja

D66

Democraten 66 wil van Steenbergen een gezellige gemeente maken!

- **Waar het goed wonen, werken en leven is.**
- **Waar meer betaalbare woningen zijn voor alle doelgroepen.**
- **Waar de kernen de aandacht krijgen die ze verdienen!**

WONEN en LEVEN

Vrijmaken van de woningmarkt – zodat starters weer een woning kunnen vinden.

De woningmarkt zit op slot. Regels voor huursubsidie, bouwprocedures en sociale woningbouw hebben de markt vast laten lopen. Wij moeten haar weer in beweging brengen. Zodat **iedereen toegang heeft tot een woning die aansluit bij zijn of haar levensfase**. Er moeten meer en meer verschillende woningen worden gebouwd. Zodat ook starters een woning kunnen kopen.

Woningcorporaties moeten terug naar hun kerntaak. Zij moeten goed gecontroleerde publieke organisaties zijn, zonder commerciële neventaken en avonturen.

Huisvesting

Duurzaam gebruik van de buitenruimte betekent voor D66 een voorzichtig ruimtegebruik per inwoner en per activiteit. Grond is één van de meest schaarse goederen in onze samenleving. Gelukkig wonen wij in een gemeente die zeer uitgestrekt is.

D66 wil de buitengebieden behouden voor natuur-, recreatie- en milieuvriendelijke landbouwdoeleinden.

Bevolkingsprognoses gaan uit van een dalende bevolking tot 2025. In Steenbergen is sterk sprake van ontgroening en vergrijzing. Begin 2010 telt de gemeente 23.231 inwoners. Voor 2015 wordt een inwonertal van ca. 23.020 voorspeld, voor 2020 22.810 en voor 2025 22.370 (bron: provincie Noord-Brabant). Voor de hele regio West-Brabant wordt daarentegen een lichte groei voorspeld.

D66 wil zeker niet de ogen sluiten voor de 'krimp' die nu al de regio's Zuid-Limburg, Oost-Groningen en Zeeuws-Vlaanderen treft; andere gebieden zullen volgen. Maar D66 constateert ook dat tussen 2002 en 2008 per saldo 230 Steenbergenaren zijn verhuisd naar Bergen op Zoom en meer in het bijzonder de nieuwe wijk De Schans in Halsteren. Ook zijn per saldo enkele tientallen mensen verhuisd naar Tholen en Woensdrecht. Blijkbaar konden zij daar een type woning vinden waaraan het de gemeente Steenbergen op dat moment ontbrak. In de **regionale concurrentie** dient Steenbergen dus beter maatwerk voor de eigen bevolking te bieden.

In de prognoses wordt ook geen rekening gehouden met de aantrekkingskracht van de A4 en de komst van het Agro- en Food Cluster West-Brabant. Hier noteert de gemeente een **forse groeiambitie** voor het aantal woningen.

Tel daarbij op de groei van het aantal zelfstandige huishoudens (met een kleiner aantal personen per huishouden) en de groeiende vraag van ouderen naar **beschermd zelfstandig blijven wonen** (woon-zorg). Er ligt derhalve een grote woningbouwopgave die zeker na de crisis versterkt dient te worden ingevuld.

Aan het huidige streven van netto 100 extra woningen per jaar (een oorspronkelijk D66 voorstel) moet daarom zeker worden vastgehouden. Het gemeentebestuur mag volgens D66 een meer actieve inzet tonen om **zowel projectontwikkelaars als zelfbouwers** te interesseren voor het bouwen binnen de gemeente. Woningbouw, waarbij een evenwichtige

Anders

Ja

D66

D66 wil een gemeente:

- **Waar meer aandacht is voor bomen en groen in de wijken en kernen.**
- **Waar initiatieven en ideeën van bewoners op voldoende ondersteuning kunnen rekenen en de plannen (indien haalbaar) ook worden uitgevoerd.**

opbouw binnen de kernen wordt gewaarborgd en die goed past bij behoeftes van onze burgers. Dat vraagt om adequaat volkshuisvestingsbeleid.

Zo vindt D66 het voor onze burgers en vooral onze kinderen belangrijk dat zij kunnen blijven wonen in onze (kernen van de) gemeente. D66 blijft zich inzetten om meer woningen te kunnen bouwen voor starters en doorstromers. De mogelijkheden voor de zelfbouwers, nu op de kaart gezet bij de bestemmingsplanvoorbereiding Buiten de Veste II, moeten verder worden uitgebreid. Voldoende geschikte levensloopbestendige woningen voor ouderen in alle kernen horen in de plannen thuis, waardoor ouderen langer zelfstandig blijven wonen. Maar ook jongeren kunnen in deze woningen een start maken, waarmee een gevarieerde woonomgeving realiseerbaar is.

D66 vindt niet nodig dat de 300 extra nieuwe woningen in het kader van het bestuursakkoord AFC West-Brabant alleen in Dinteloord worden gebouwd. Woningzoekenden uit andere kernen en werknemers van het AFC hoeven niet alle in Dinteloord te wonen. Daarnaast wil D66 eventuele leegstand in de toekomst voorkomen.

D66 zal kritisch alert blijven op verdere ontwikkelingen die voortkomen uit de provinciale gebiedsvisie voor de gemeente, omdat wij Steenbergen leefbaar willen houden voor haar burgers en ondernemers.

De kern, wijk en straat

Voor de inwoners van de gemeente Steenbergen speelt een groot deel van hun leven zich af in de kern, wijk en straat waar zij wonen. De leefbaarheid van deze omgeving is belangrijk voor het welzijn van de mens. In deze omgeving moeten mensen zich veilig, gelukkig en prettig voelen. De gemeente heeft de taak de randvoorwaarden voor een veilige en prettige woonomgeving te vervullen.

Belangrijk voor een prettige woonomgeving is dat de kern, wijk en straat er fris en schoon uit zien, zonder zwerfvuil, met voldoende straatmeubilair, afvalbakken en groen dat in optimale conditie verkeert. D66 wil dat het groenplan, dat door een raadsmeerderheid wegens de crisis in de ijskast is gezet, zo snel mogelijk in uitvoering wordt genomen. De gemeente Steenbergen beschikt immers over ruime reserves, waaruit impulsen mogen worden bekostigd. Die reserves mogen wettelijk niet worden gebruikt om structurele begrotingstekorten terug te dringen; om die reden had het groenplan dus niet in de ijskast hoeven worden gezet (> zie financiën).

De basisschool die een belangrijke sociale functie in de kern vervult, moet worden behouden en ontwikkeld naar een (semi) brede school, waar meerdere gebruikers in onder zijn te brengen, zoals kinderopvang, buitenschoolse opvang, huisarts, consultatiebureau, ouderenontmoetingsplek etc.

De schoolroutes zijn veilig en duidelijk aangegeven, zodat deze veilig begaanbaar zijn voor ouder en kind, en bij de ingang van de school is een parkeerverbod ingesteld (waarop zal worden gecontroleerd en gehandhaafd).

Voor de sociale betrokkenheid en het verenigingsleven heeft elke kern een gemeenschapshuis of dorps huis. Bij nieuwe ontwikkelingen kan worden gezocht naar gezamenlijke huisvesting met bijvoorbeeld de brede school.

Openbaar-, collectief- en ouderenvervoer moeten veel meer op elkaar worden afgestemd. Hierdoor blijven voorzieningen (ook in de ons

Anders

Ja

D66

omringende plaatsen) bereikbaar en kan sociaal isolement van (oudere) bewoners met name uit de kernen worden voorkomen.

D66 zal zich inzetten om de dependance van de openbare bibliotheek in de kernen te behouden, eventueel in samenwerking met het onderwijs. D66 wil meer structureel overleg met de Dorpsraden voeren en dit niet alleen door collegeleden laten doen, maar ook de raadsleden hierbij betrekken. De dorpsraden zijn de ogen en de oren van de kernen.

Voor alle kernen in de gemeente Steenbergen zijn er **Dorpsontwikkelingsplannen** voor de middellange termijn gemaakt. D66 wil deze plannen samen met de bewoners gefaseerd in uitvoering brengen. Het realiseren van ommetjes rond de kernen is daarvan een goed voorbeeld. Kleine projecten (groen, bankjes en afvalbakjes) dienen voortvarend te worden aangepakt. Nieuwe kleinschalige projecten, die levensvatbaar zijn en de leefbaarheid in de kleine kernen op peil kunnen houden, zal D66 (mits financieel haalbaar) steeds ondersteunen. D66 wil een budget voor kernen en wijken, waarmee bewoners zelf mogen beslissen welke verbeteringen of acties in hun directe woonomgeving kunnen worden uitgevoerd.

D66 is van mening dat in alle kernen voor de jeugd **sport- en spelmogelijkheden** aanwezig moet zijn. Minimaal een trap- en basketbalveldje en een halfpipe, overzichtelijk en controleerbaar. In de wijken mogen speeltoestellen voor de jongere kinderen niet ontbreken. Voor de ouderen wil D66 in alle kernen voorzieningen om te recreëren en elkaar te ontmoeten (> zie ouderen).

Stankoverlast en grootschalige verkeersstromen nabij woonwijken moeten worden geweerd. D66 zal zich blijven verzetten tegen de vestiging van megastallen voor veehouderijen in de buitengebieden van onze gemeente. Daar waar mogelijk zal D66 zoeken naar oplossingen om stankproblemen aan te pakken.

De veiligheid in de wijk of straat vraagt om meer dan een bord met de maximum snelheid; D66 wil de woonwijken verkeerssluwig maken. Dit vraagt de nodige inzet, maar door het weren van doorgaand verkeer in de kernen en wijken, willen wij bereiken dat onze kinderen weer buiten kunnen spelen zonder gevaar te lopen. De aanwijzing en of aanleg van **rand- of rondwegen** om kernen en wijken wil D66 met spoed aanpakken.

D66 wil:

- **Meer blauw op straat, veiligheid in de gemeente niet aan toeval overlaten.**

Veiligheid

Om het gevoel van veiligheid voor de burger te ondersteunen blijft D66 een voorstander van meer **fysieke aanwezigheid van politieagenten**, van "blauw", op straat. Zij verwacht een actieve opstelling van de politie, voorlichting over preventieve maatregelen, vaker surveilleren te voet of op de fiets en minder met de auto. Het **politiebureau** in Steenbergen zal op werkdagen open zijn voor aangifte, informatie en advies.

Op de traditionele uitgaansavonden dient meer politie **zichtbaar** op straat aanwezig te zijn. **Overlast in het uitgaanscentrum** is dan weliswaar minder geworden, maar heeft zich verspreid langs de huiswaarts routes. Vooral ook moet hard worden opgetreden tegen 'buurterreur': bewoners die het nodig achten hun medebewoners te treiteren of te intimideren. D66 pleit er voor om taken die niet verplicht door politie moet worden uitgevoerd, zoals **stads- en parkeertoezicht**, door anderen (particuliere bedrijven) te laten uitvoeren. De benodigde middelen zullen hiervoor beschikbaar moeten worden gesteld.

Ook het "enge plekken" beleid dient in alle kernen te worden voortgezet. Wanneer burgers aangeven dat er plaatsen zijn waar zij een gevoel van onveiligheid ervaren, moet dat op een adequate manier worden

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **A4 met aquaduct zo goed mogelijk inpassen en overlast zoveel mogelijk beperken.**
- **Met een rondweg Kruisland en Dinteloord verkeersveiliger maken.**
- **Snelle uitvoering ontsluiting Steenbergen-Noord/Buiten de Veste en verbinding Molenweg-Zeelandweg.**

aangepakt en opgelost. Voorbeeld hiervan is de vraag naar verlichting in brandgangen: burgers hebben een onveilig gevoel in het donker. D66 zal de verhuurder wijzen op zijn verantwoordelijkheid en op mogelijkheden om met moderne verlichtingstechniek deze brandgangen te verlichten.

D66 is van mening dat een adequate **hulpdienst voor rampenbestrijding** in de regio aanwezig moet zijn en blijven. Mogelijke toekomstige ontwikkelingen voor (nieuwe) locaties van **brandweerkazernes** in de regio, ook buiten de gemeentegrenzen, zullen wij kritisch beoordelen. De vastgestelde aanrijdtijden van de brandweer moet voor alle woonplekken in Steenbergen worden gewaarborgd. Het spreekt voor zich dat de brandweer als **hulpverlener** in de kernen aanwezig moet blijven, vooral om bij calamiteiten op het Schelde-Rijnkanaal of de rijksweg A4 snel hulp te kunnen bieden. De overeenkomst om in Steenbergen een **ambulance** te stationeren, zal in verband met de wettelijk aanrijdtijden naar de omliggende kernen, worden **gecontinueerd**. De inzet van de GGD zal betaalbaar en beheersbaar moeten blijven.

Verkeer en vervoer

Nu de A4 bij Steenbergen met een **aquaduct** zal worden aangelegd, is D66 van mening dat ook de rest van het tracé dat over Steenbergs grondgebied loopt zo goed mogelijk en met zo **min mogelijk overlast** voor de burgers **moet worden ingepast**.

De reeds jaren besproken **randweg Zeelandweg – Franseweg - Molenweg** moet snel in ontwikkeling worden genomen. De **verkeersintensiteit** op de Kade en Burg. van Loonstraat is nu al te hoog en zal met de komst van de A4 fors toenemen.

Ook wil D66 onderzoeken of een directe verbindingsweg tussen Oud-Gastel en Steenbergen kan worden gerealiseerd. Een **weg die rond Kruisland** gaat en de kern spaart van de overlast door zwaar verkeer, geluid en stank.

Vooruitlopend op de herinrichting van de N259 van Dinteloord naar Steenbergen-Zuid als 50 km gemeentelijke weg, wanneer de A4 in bedrijf is, dient al eerder de **ontsluiting van de nieuwe wijk Buiten de Veste II** te zijn geregeld. Aantakking op de N259 kan wellicht nog niet, maar wel de opwaardering van de Oost-Groeneweg tot een volwaardige straat waar twee auto's elkaar kunnen passeren, zonder voetgangers en fietsers te hinderen.

Hoog op de wensenlijst staat de noodzakelijke **verkeerslus** om de kern **Dinteloord**, om vrachtverkeer van en naar de bedrijven op het industrieterrein of aan de andere zijde van het dorp te weren.

Ook op de lijst staat de mogelijke aanleg van een **verbindingsweg Nieuw-Vossemeer – Steenbergen/Halsteren**, via het Westland naar Bergen op Zoom.

In Steenbergenstad moet de Kaaistraat - Grote Kerkstraat **niet meer als doorgaande route** kunnen worden gebruikt. Op zaterdag mag alleen langzaam verkeer worden toegestaan. De markt in Steenbergen wordt **autovrij**. Dit trekt meer bezoekers aan die een terrasje willen pakken! Wij willen de nut en noodzaak onderzoeken van **venstertijden** bij het op werkdagen in de centra moeten laden en lossen van vrachtwagens. Er zal meer aandacht zijn voor **duidelijke en logische bewegwijzering voor doorgaande en P- routes** voor alle verkeersdeelnemers.

Doorgaand verkeer moet in het algemeen uit de kernen en wijken worden geweerd. D66 streeft ernaar **woonwijken verkeersluw** te maken.

D66 blijft zich inzetten voor een **veilige fietsroute** op de wegen tussen Nieuw-Vossemeer en Lepelstraat en tussen Steenbergen en Moerstraten door middel van **vrijliggende fietspaden**.

D66 vindt dat het **onderhoud** van onze wegen, voet- en fietspaden moet worden **geïntensiveerd**.

D66 meent dat de **verkeersremmende maatregelen** in Steenbergenstad en de kernen te rigoreus zijn uitgevoerd. In de afgelopen raadsperiode is beleid aangenomen, om nieuwe verkeersdrempels verder van elkaar af te leggen, maar nu moeten nog de **bestaande voorzieningen** worden gecorrigeerd.

D66 is van mening dat **de wegen en de bermen in het buitengebied** in **optimale conditie** moeten worden gehouden. Het buitengebied moet geschikt worden gehouden voor het landbouwverkeer, dus minimale drempels op de doorgaande route. Daarnaast wil D66 op alle buitenwegen **uitbreiding** van de nu vaak **minimale straatverlichting**. Met name voor fietsers en wandelaars zal hiermee de veiligheid in de donkere avonden worden verbeterd.

D66 zal zich blijven inzetten om de **openbaar vervoerbedrijven** te wijzen op hun taak: het openbaar vervoer op peil houden en verbeteren, om Steenbergen en haar kernen met openbaar vervoer bereikbaar te houden.

D66 wil:

- **Zorgen dat minima de voor hen bedoelde voorzieningen, daadwerkelijk gebruiken.**
- **WMO-geld (wet maatschappelijke ondersteuning) op juiste wijze inzetten, zodat goede zorg gewaarborgd is.**

Sociale zekerheid

Voor de inwoner die (tijdelijk) gebruik moet maken van een WWB uitkering kan de gemeente de laatste schakel in de keten zijn om in zijn of haar **onderhoud te voorzien**. Door adequaat beleid, korte lijnen en inzet van voor dit doel gereserveerde middelen kan worden voorkomen dat burgers in de armoedeval terecht komen. Voor de burger die gebruik maakt van het WWB-werkdeel zal een ruimer en gevarieerder aanbod moeten worden geboden.

D66 pleit voor een ruimhartiger inzet van het **minimabeleid**, niet alleen voor de WWB doelgroep, maar ook voor andere burgers die met hun inkomen voldoen aan de minmatoets.

Het is van belang stille armoede te voorkomen of op te sporen en dan te bestrijden. Mensen die in forse schuldproblemen zijn gekomen moeten volop kunnen rekenen op de **schuldhulpverlening**. Alle hulp dient erop gericht te zijn de mensen volwaardig en zelfstandig in de maatschappij te laten functioneren, in de eerste plaats door werk. Indien nodig krijgen zij een financiële regeling aangeboden in het kader van het armoedebeleid van onze gemeente.

Volksgezondheid

D66 hecht aan de **zorg voor gezondheid** in onze samenleving een bijzondere hoge prioriteit. De eerste verantwoordelijke is de burger zelf: hij/zij heeft de plicht en de verantwoordelijkheid om te voorkomen, door doen en laten, de gezondheid van zichzelf en van anderen te schaden. De gemeente heeft als taak een beleid te voeren waarin preventie en adequate zorgverlening centraal staan.

Verbetering van de volksgezondheid is mogelijk door gericht beleid op onder meer het gebied van leefmilieu, veilig verkeer, drugs-, alcohol- en gokverslaving, kinderopvang. Bij de planning van voorzieningen voor zorg, wonen en welzijn zal veel meer naar de samenhang moeten worden gekeken; de verschillende voorzieningen dienen veel meer op elkaar te worden afgestemd. Een lokaal **volksgezondheidsbeleid** kan het antwoord zijn.

Anders

Ja

D66

D66 wil voor senioren:

- **Meer recreatievoorzieningen in de buitenlucht.**
- **Bevordering van sport- en recreatiemogelijkheden.**
- **Meer wandelpaden (ommetjes) met bankjes dicht bij de kernen.**

D66 wil voor jongeren:

- **Meer activiteiten voor jongeren, zoals sport- en popevenementen.**
- **Behoud van fulltime jongerenwerker, samen met jongeren werken aan hun ideeën.**
- **Meer diverse speelvoorzieningen in alle kernen (trap- en basketbalveldje, halfpipe).**

D66 vindt dat de aandacht van het **landelijk beleid ten aanzien van bevolkingsonderzoeken** zoals baarmoederhalskanker, borstkanker en dergelijke nooit mag verslappen.

D66 kiest dan ook voor de uitgangspunten: versterking van de eerste lijnszorg en de verzorging en begeleiding van onze oudere inwoners. Eerstelijnszorg dient ten alle tijde goed bereikbaar te zijn.

D66 zal zich blijven verzetten tegen de nadelen van ontwikkelingen die de volksgezondheid voor de inwoners kunnen schaden, zoals de aanleg van de A4 langs Steenbergenstad, de vestiging van grote veehouderijen en de vestiging van milieu-onvriendelijke bedrijven in Steenbergen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Het WMO beleid moet uitgevoerd blijven worden volgens de wettelijke regelgeving.

Maatwerk voor de verschillende hulpvragers is van belang. In prangende situaties dient de gemeente al of niet in samenwerking met anderen als intermediair op te treden tussen de grote thuiszorgorganisaties en de particulier. Verkeerde toelageberekeningen, ondoorzichtige administratieve vereisten, onpersoonlijke zorg: de gemeente als overheid die het dichtst bij de burger staat mag hier niet aan de zijlijn staan.

Hechte samenwerking tussen huisartsen, zorgaanbieders, gemeente, mantelzorg en seniorenorganisaties op wijkniveau zien wij als een mogelijke oplossing voor de groeiende problemen.

Ouderen

Wil de gemeente **Steenbergen Ouderenproof** zijn in de toekomst, zal op korte termijn moeten worden gewerkt aan een groot aantal verbeteringspunten. De gezamenlijke ouderenbonden hebben de handen al ineengeslagen en zijn bereid om op diverse gebieden te gaan samenwerken. Noodzakelijk, want met de ouderen wordt nog steeds te weinig rekening gehouden, terwijl hun aantal sterk groeit. Ouderen moeten mee blijven doen! D66 wil dus beter ouderenbeleid en uitvoering van concrete maatregelen die ervoor zorgen dat ouderen meer en beter worden betrokken in het verenigingsleven, dat er meer levensloopbestendige woningen beschikbaar komen, dat recreatie en zorg steeds in de buurt aanwezig is. D66 wil meer buitenluchtvoorzieningen voor ouderen om te recreëren en elkaar te ontmoeten. Daarbij denkt D66 aan jeu-de-boules banen, een Yard toestel en ontmoetingsplekken in (waar aanwezig) een park en wandelpaden met voldoende rustpunten in de omgeving. De ommetjes rond de kernen en een **dorpspark of bos** in Kruisland zijn daarvoor zeer geschikt.

Jongeren

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Jongeren zijn het goud in onze gemeente. Vanwege de **toenemende ontgroening en toenemende vergrijzing** van onze gemeente neemt D66 het investeren in jeugd(cultuur) uiterst serieus. Mede op aandringen van D66 (aangenomen motie voor **fulltime jongerenwerker**) heeft het jongerenwerk in Steenbergen een grote vlucht genomen. Recente mijlpaal was de oprichting van de jongerenraad en het jongerenplatform, die een veelheid van activiteiten met en voor jongeren willen organiseren. D66 vindt dat jongeren nog serieuzer zullen worden genomen, wanneer een aparte jeugd - jongeren wethouder wordt geïnstalleerd of "jongeren" een fors deel uitmaakt van een wethoudersportefeuille.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Blijvende aandacht voor de positie van de vrouw**
- **Blijvende aandacht voor de positie van gehandicapten**
- **Onderhoud van sportaccommodaties op peil houden en aanpassen aan normen van deze tijd.**

D66 wil meer positieve aandacht en middelen voor de **jeugd: speelvoorzieningen** in **alle** kernen (minimaal een trap- en basketbalveld, een halfpipe, voorzieningen op basis van eigen ideeën), verdere ondersteuning van de activiteiten van de jongerenraad en het jongerenplatform, hun website www.jongerensteenbergen.nl, sport- en popevenementen (festivals als Borstrook, die een podium geven aan jonge bands). Zo is beter de jongerenproblematiek en het wegtrekken van jongeren te voorkomen.

Ook voor de jongere kinderen moet voor voldoende speelwerktuigen in de wijken worden gezorgd.

Vrouwen

D66 blijft aandacht geven aan de positie van de vrouw in de samenleving. Het is eenvoudig jammer wanneer **specifieke talenten en vaardigheden van vrouwen** niet aan bod komen in de maatschappij. D66 wil daarom aandacht voor een groter aantal leidinggevende posities voor vrouwen in ons ambtelijk apparaat. In het algemeen willen wij de gemeentelijke hulpmiddelen via onderwijs, werk en bijstand blijven inzetten om vrouwen te activeren en te motiveren naar opleiding en arbeid.

Gehandicapten

D66 zal erop blijven toezien dat de bereikbaarheid van onder meer **openbare gebouwen voor gehandicapten** in de gehele gemeente Steenbergen volgens de richtlijnen blijven worden uitgevoerd.

Sport

D66 is groot voorstander van goede sport- en spelmogelijkheden voor jong en oud in alle kernen van Steenbergen. Gelukkig zal met de totstandkoming van het Sportbeleidsplan 2010-2014 eindelijk aandacht komen voor een **integraal sportbeleid** binnen de gemeente Steenbergen. Het is goed dat de gemeente sport en bewegen van onze bewoners wil bevorderen: het bevordert de **gezondheid**, betreft mensen in de **maatschappij** en draagt bij aan **ontwikkeling**. D66 stelt bij dit beleid de volgende voorwaarden:

- dat sportfaciliteiten tenminste op het huidige niveau worden gehandhaafd. D66 kiest eerst voor kwaliteit, daarna voor kwantiteit;
- dat geboden faciliteiten blijven voldoen aan het gevraagde kwaliteitsniveau volgens de uitgangspunten van tariefdifferentiatie;
- dat onderhoud en vernieuwing van voorzieningen niet worden uitgesteld, maar juist met vooruitziende blik worden opgepakt. De verwezenlijking van een eigen accommodatie voor voetbalvereniging Sc. Welberg blijft voor D66 speerpunt.
- dat een accommodatieplan voor de gehele gemeente wordt opgesteld, zodat overzichtelijk is welke sport- en recreatiefaciliteiten in de gemeente aanwezig zijn;
- dat alle faciliteiten voor de burger – en de gemeente - betaalbaar blijven.
- dat lokale sportverenigingen bij de ontwikkeling van activiteiten voor senioren worden ondersteund
- dat sport- en recreatiemogelijkheden voor mensen met een beperking worden bevorderd.
- dat Steenbergen ook bij de sport meer gebruik maakt van de ondersteuningsmogelijkheden die landelijk en provinciaal worden geboden.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Behoud van cultureel erfgoed**
- **Meer permanente expositie van Steenbergse kunst en oudheden.**
- **Stimulering van cultuur bij jongeren.**

Kunst en Cultuur

D66 blijft van mening dat de gemeente de taak heeft de **sector kunst en cultuur te ondersteunen en stimulerend** tegemoet te treden.

Het behoud van ons culturele erfgoed verdient onze volle aandacht. Dit erfgoed uit zich niet alleen in gebouwen maar ook bijvoorbeeld in historische straatplannen, vestingwerken en natuur- en landschapelementen.

De aangenomen kunst en cultuurnota is een eerste stap in de goede richting om te komen tot een afgewogen kunst- en cultuurbeleid.

Particuliere initiatieven dienen waar mogelijk te worden ondersteund en gestimuleerd.

De **monumentencommissie** heeft de afgelopen periode reeds een meer structurele rol gekregen bij nieuwbouw- en renovatieplannen in de oudere stads- en kerndelen. Nu moet haar onafhankelijkheid verder worden gewaarborgd en haar activiteiten beter worden gefaciliteerd.

Meer dan voorheen ziet D66 de noodzaak om onderzoek te doen naar de mogelijkheid middelen van derden te genereren en in te zetten. D66 zal zich blijven inzetten om de **monumenten en oudheidkundige elementen** in de gemeente, op te laten nemen in de (bestaande) **fiets- en wandelroutes**. Aanzet daartoe is gegeven door het aangenomen D66 amendement bij de nota waterrecreatie, maar ook bij de nog te realiseren nota landrecreatie vormen de fietsroutes weer een belangrijk onderdeel.

De gemeente dient in de kernen duidelijke **culturele functies herkenbaar** te houden. De Mattemburgse Molen, het A.M. de Jonghuis, Gemeentehuis van Dinteloord, Gemeentehuis Steenberg, Villa van Loon, Vermeulenhuis etc. dienen dan ook volledig in stand te worden gehouden.

D66 wil **meer musea of tentoonstellingsruimtes** in Steenberg realiseren. De bestaande musea zoals in Kruisland en Nieuw-Vossemeer moeten worden behouden en waar nodig ondersteund. Zeker in Steenbergstad is ruimte voor een museum, waar de schatten uit de Steenbergse geschiedenis kunnen worden tentoongesteld en kunstenaars uit Steenberg en omgeving hun kunst kunnen vertonen. D66 is voorstander van een **gemeentelijk kunstfonds**, waarmee Steenberg de mogelijkheid krijgt om voor Steenberg belangwekkende hedendaagse of historische kunst te verwerven.

Culturele ontmoetingen, muziek en toneel vragen onze volle aandacht. Inzet van middelen en faciliteiten moet betaalbaar blijven voor de verenigingen; **culturele evenementen** worden ondersteund en gepromoot.

D66 is van mening dat structureel meer aandacht en financiële ondersteuning moet worden gegeven aan educatieve, culturele en recreatieve activiteiten voor ouderen en meer mogelijkheden moeten komen voor ontmoetingen tussen de generaties en tussen allochtone en autochtone senioren.

Anders

Ja

D66

Recreatie

Het in de vorige raadsperiode ingezette beleid voor **water- en landrecreatie** moet verder worden ontwikkeld en uitgebreid. Het water, waar onze gemeente zo rijk aan is, dient met fiets- en wandelpaden goed bereikbaar te blijven voor de recreant. Uitbreiding van toeristische en recreatieve voorzieningen mogen zo min mogelijk ten koste gaan van **landschappelijke waarden**. D66 wil meer ruiter- en wandelroutes langs bezienswaardigheden en in stiltegebieden. De ontwikkeling van fietsroutes langs het water (in samenwerking met de regio) moet worden opgenomen in de landrecreatie ontwikkeling.

Camper/ mobil home plaatsen, dichtbij de kernen, moeten zo snel worden aangewezen en – tegen weinig kosten – gerealiseerd. Actief beleid op kampeer- en andere overnachtingsmogelijkheden in de gemeente Steenberg en zal met spoed moeten worden ontwikkeld, willen we de recreant/ toerist in de gemeente Steenberg vasthouden, iets te bieden hebben.

Een **VVV-post en toeristisch informatiecentrum** behoort in het centrum van Steenberg te blijven. De huidige oplossing voldoet, is immers herkenbaar en goed bereikbaar in het centrum van Steenbergstad. Omdat een toeristisch centrum zo belangrijk is voor de bevordering van toerisme en dagrecreatie in de gemeente, ziet D66 graag een nieuwe aansprekender locatie indien de gelegenheid zich voordoet, bijvoorbeeld bij de herinrichting van het oude stadhuis.

D66 ziet graag dat de **samenwerking** tussen Steenberg, Bergen op Zoom en Woensdrecht rond de **Brabantse Wal** wordt geïntensiveerd en dat samen met de ondernemers de regio West Brabant, maar zeker de gemeente Steenberg (nog) beter op de kaart worden gezet.

D66 wil de zwembaden De Meermin, de Knotwilg en Aquadintel behouden en de exploitatie van deze **zwembaden integreren**. Deze baden nemen in de samenleving een **belangrijke recreatieve** plaats in. Door goed management en afstemming kan de prijs-kwaliteit verhouding in evenwicht blijven en de exploitatie worden gewaarborgd.

D66 wil:

- **Meer bed en breakfast, kleinschalige campings en camper verblijfplaatsen.**
- **Meer fiets-, wandel- en ruiterpaden, ook langs het water.**
- **Watertoerisme veel aantrekkelijker maken.**

Anders

Ja

D66

KWALITEIT van overheid en bestuur

Vernieuwing van de verhouding overheid en burger

De overheid is er voor u. Met die gedachte is D66 meer dan 40 jaar geleden opgericht. En nog steeds is deze actueel. We zien macht zonder tegenmacht. Een overheid die uitbreidt, opschuift en binnendringt. Maar niet doet wat ze belooft.

Er zijn nieuwe regenten. Mensen die met regeltjes komen die uitgaan van wantrouwen in plaats van vertrouwen, die onze burgerlijke vrijheden onder druk zetten, regels die ontplooiing van mensen in de weg staan. De overheid is er voor de mensen. En niet andersom.

Wij willen een overheid die 'Ja' zegt en ruimte biedt voor initiatieven. En de overheid moet zekerheid bieden over het uitvoeren van haar kerntaken. Goede dienstverlening, kwaliteit in het onderwijs, goed openbaar vervoer, een leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Daarbij vindt D66 dat we zoveel mogelijk zaken zo dicht mogelijk bij de burger moeten organiseren. Juist in gemeenten, want daar is maatwerk en verantwoording het best mogelijk.

D66 wil:

- Meer openbaarheid van bestuur.
- Invoering burgercommissielid
- Meer frequente dorpsgesprekken door het college
- Terugdringen regeldruk: opheffen regels, vaker toepassen horizonbepalingen, vaker automatisch vergunningsverlening, 1 loket voor ondernemers.

Bestuur van de gemeente

D66 Steenbergen vindt openbaarheid van bestuur, meer directe democratie en burgerparticipatie voor u als burger van wezenlijk belang.

- Besluiten van commissie- en collegevergaderingen moeten zoveel mogelijk openbaar zijn. Dus niet alleen de raadsvergaderingen, maar ook de commissievergaderingen rechtstreeks op televisie uitzenden en in beeld en geluid op internet toegankelijk.
- De burger mag ook op de hoogte zijn van de besluiten en beslissingen die genomen worden door het college, voor zover er geen zwaarwegende tegenargumenten zijn.
- Iedere fractie dient in elke commissie - en raadsvergadering vertegenwoordigd te zijn. Maar de tijd die nodig is voor alle voorbereidingen, vergaderingen en burgercontacten is door kleine fracties niet op te brengen. D66 wil daarom weer de mogelijkheid van het burgercommissielid terug.
- Raads- en commissievergaderingen dienen op een zodanig tijdstip plaats te vinden dat iedereen redelijkerwijs in staat is deze te kunnen volgen. Dat geldt ook voor de bezoekers. Daarom wil D66 dat alle vergaderingen in de avonduren blijven plaatsvinden.
- D66 wil dat de burgemeester en de wethouder(s) vaker dan één keer jaarlijks dorpsgesprekken voeren. Twee keer jaarlijks zou al winst zijn waardoor een intensiever overleg met de plaatselijke bevolking en instanties, verenigingsleven en dorpsraden ontstaat.
- D66 wil dat de burgers en ondernemers meer gebruik kunnen maken van de digitale snelweg. Aanvragen voor vergunningen, paspoort, rijbewijs, informatie inwinnen over hun woonomgeving moet allemaal thuis of op kantoor voor de PC kunnen, ook het zetten van eventuele vervolgstappen. Dit is in ontwikkeling maar blijft de nodige aandacht vergen. Hiermee zullen burgers en

Anders

Ja

D66

ondernemers minder afhankelijk worden van de openingstijden van het gemeentehuis.

- De huidige gemeenteregelgeving periodiek bezien op nut, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Nieuwe regelgeving dient te worden beperkt of tijdelijk te zijn.
- De gemeentelijke huisvesting moet goed bereikbaar zijn voor de gehele bevolking. Nu het gemeentehuis niet meer in het directe centrum van Steenbergens staat, dient het openbaar vervoer een lus langs het gemeentehuis te maken.
- D66 is voorstander van voortzetting van de regionale samenwerking tussen gemeenten, zeker waar het voordelen oplevert voor de gemeentelijke middelen en voor een betere afstemming bij economische en ruimtelijke ontwikkelingen.

Burgerparticipatie

D66 wil de **burger vroegtijdiger betrekken** bij beleidsontwikkeling en – uitvoering; zij moeten meer invloed krijgen dan nu het geval is en niet slechts worden (aan)gehoord. Die invloed voorkomt tunnelvisie en slecht uitgewerkte en daardoor te dure gemeentepannen.

Vanaf 2008 zijn 3 vormen van burgerparticipatie in Steenbergens geïntroduceerd, de 3 O's van ontwikkelen, ontwerpen en ontvouwen (open planontwikkeling – keuzebepaling uit ontwerpen – bijsturing op details van de uitvoering), maar het is geen onverdeeld succes gebleken. Natuurlijk, burgerparticipatie moeten we met vallen en opstaan leren. Lessen zijn:

- Opkomst verbeteren door betere communicatie en via meer kanalen,
- Bij beleidsontwikkeling de burgerparticipatie en voorbereiding door de raad gelijk en verweven op laten lopen, zodat over en weer inzichten kunnen worden meegenomen,
- Verwachtingen bij de burgers overeen laten stemmen met intenties van de gemeente, maar burgers ook ruimte geven, bijvoorbeeld bij bijeenkomsten van in uitvoering te nemen nieuwe plannen, om te spreken over wat hen in de huidige uitvoering tegenvalt,
- Burgers openlijk om hun mening vragen mag geen oppervlakkige doodoener worden. De dienstverleningsgerichtheid is een **werkelijke** houding, van gevoel hebben voor mensen **en** transparant, direct, stimulerend en uitnodigend optreden.

D66 wil de betrokkenheid van de Steenbergensaren bij het gemeentebestuur bevorderen door ruimhartige toepassing van de Referendumverordening (automatisch referendum over genomen raadsbesluit bij voldoende handtekeningen) en het burgerinitiatief. Referendumstellingen dienen goed en eenduidig te worden geformuleerd. Referendumuitslag gaat boven het raads- en collegeprogramma. Zolang de gekozen burgemeester (grond)wettelijk niet is geregeld, wil D66 aan de bevolking via het burgemeester-referendum een beslissende stem geven over de keuze van een nieuwe burgemeester.

Budgetten, waarvan de **besteding door representatieve groepen bewoners**, in hun kern of wijk kan worden bepaald, dienen voor elke Steenbergse kern- of wijk te gelden.

D66 wil:

- **Burgerparticipatie verbeteren**

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Kritisch kijken naar personeelsbestand: juiste persoon op juiste plaats**
- **Voortvarend, duidelijk, helder en betrouwbaar bestuur.**
- **Op hoofdlijnen besturen, open, eerlijk en vlot besluiten nemen**

Organisatie

D66 is van mening dat nu 13 jaar na de herindeling en mede met het oog op de verwachte drastische kortingen op het gemeentefonds, kritisch moet worden gekeken naar het gemeentelijke personeelsbestand. Uitgangspunt moet zijn: de geschikte en deskundige ambtenaar op de juiste plaats. Met de steeds verdergaande automatisering kan kritisch gekeken worden naar het aantal ambtenaren en daar waar mogelijk worden overgegaan op andere, meer flexibele werkwijzen. Flexibele werkplaatsen en telewerken behoren tot de mogelijkheden. Dit alles om te komen tot een **breder inzetbaar en klantgericht personeelsbestand**.

D66 is voor een ambtelijk apparaat, dat zich voornamelijk richt op de beleidstaken. Dit omdat uitvoerende taken veelal beter door het particuliere initiatief (bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties) kunnen worden verricht. D66 is van mening dat de gemeente voor zijn beleidstaken de kennis en ervaring zelf in huis dient te hebben. Dit voor goede en tijdige besluitvorming en kwalitatief goed toezicht op uitvoerende taken van derden. Mede hierom wil D66:

- **Externe beleidsadviezen** verminderen vanwege de kosten, kennisverlies bij de eigen ambtenaren en het schijnonafhankelijke karakter van externe adviezen.
- **Publiekprivate samenwerking** stimuleren, mits voldoende garanties aanwezig zijn dat de rol van de gemeente als onafhankelijke toezichthouder op naleving van wet-/regelgeving niet wordt aangetast en de gemeente geen onevenredige exploitatie- of commerciële risico's loopt (risico's door beide partners evenwichtig te dragen).

Ook dienen de gemeentelijke eigendommen, waaronder gebouwen, kritisch onder de loep te worden genomen en worden afgestoten indien mogelijk. De verkoop van het oude stadhuis dient met de grootste urgentie ter hand te worden genomen.

Dualisme en werkwijze van de gemeenteraad

Voor D66 is dualisme geen doel op zichzelf, maar een middel om de afstand tussen burgers en bestuur van de gemeente te verkleinen en de lokale democratie te vernieuwen. Onder het mom van de moeizame omgang met dualisme lijken de verhoudingen tussen raad en college verhard te zijn, lijkt er vanuit een groot wantrouwen tussen raadsleden en collegeleden en tussen raadsleden onderling meer ruzie te worden gemaakt over voor de burger niet altijd even duidelijke zaken. Voor de duidelijkheid: gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders vormen tezamen het gemeentebestuur.

D66 streeft naar een **open en aantrekkelijker politiek**, dus korter en vlotter vergaderen, burgers op duidelijke en begrijpelijke momenten in de meningsvorming betrekken, op hoofdlijnen besturen en de uitvoering op details aan het college overlaten. D66 is uitdrukkelijk van mening dat de huidige onaantrekkelijke werkwijze niet is te wijten aan de structuur van het dualisme en aan de vergaderstructuur, maar veeleer aan de gedragcultuur.

De voorstellen die door een werkgroep uit de raad in het kader van bestuurlijke vernieuwing zijn gedaan kunnen een grote vooruitgang betekenen voor de burgerparticipatie en voor de werkwijze van de raad zowel in structuur als in cultuur.

D66 zal haar bijdrage leveren door in de komende periode door te blijven gaan met een **duidelijke heldere communicatie**, de wil dat verder te verbeteren, invulling te geven aan een nieuwe manier van vergaderen naar onderscheiden fasen van besluitvorming: 1. beeldvorming

Anders

Ja

D66

(informatie verzamelen) 2. meningsvorming (en voor nieuwe en/of voortschrijdende inzichten open staan) en 3. besluitvorming. Hierbij de dialoog blijven zoeken met andere partijen en op belangrijke de gemeenschap aangaande onderwerpen streven naar consensus; aandacht vragen voor coaching en training ter zake.

Andere voorstellen:

- Voorafgaande aan de wethoudersverkiezing dienen voorgedragen kandidaten in een raadshoorzitting duidelijk te maken waarom zij bij uitstek geschikt zijn, hoe zij de rol van burgers en raad in het besluitvormingsproces zien en wat zij de komende vier jaren in ieder geval willen bereiken.
- controletaak van de raad verbeteren en vereenvoudigen door helder in de stukken op te nemen: voor- en nadelen van onderzochte alternatieven, financiële gevolgen en -dekking, de mate waarin van een beleidslijn wordt afgeweken en waarom daarvan wordt afgeweken. Op deze wijze kan meer aandacht komen voor de andere belangrijke taken van de raad: kaders stellen, volk vertegenwoordigen, besluiten nemen.
- De plaatsvervangende raadsvoorzitter en de commissievoorzitters moeten worden gekozen op basis van hun **kwantitatieve eigenschappen** en vanuit een meervoudige voordracht, niet louter op grond van fractiegrootte of politieke kleur.
- De burgemeester heeft geen **politieke verantwoordelijkheid** in de vorm van een portefeuille naast de wettelijk verplichte taken. Naast het ambt van burgemeester en voorzitter van college en de raad zal hij/zij zich richten op gemeente overstijgende aangelegenheden, met als doel Steenbergen bij provincie en rijk op de kaart te zetten.

D66 wil:

- **Bezuinigingen niet ten koste laten gaan van ontwikkelingen.**
- **Bestaande plannen niet weggooien.**
- **Samenwerken zoeken met regio en andere organisaties, want Steenbergen is niet alleen op de wereld.**
- **Belastingen niet verder verhogen dan het inflatiepercentage.**

Financiën

Een **voorzichtig financieel** beleid dient altijd het **uitgangspunt** te zijn en zeker in de voorliggende periode, waarin het rijk **drastische bezuinigingen** vanaf het begrotingsjaar 2012 wil doorvoeren.

De gemeente Steenbergen is voor haar inkomsten in grote mate afhankelijk van de rijksoverheid. De grootste inkomstenbron is de algemene uitkering uit het gemeentefonds, die zij grotendeels naar eigen inzicht mag besteden, en specifieke uitkeringen van departementen, die alleen voor bepaalde beleidsterreinen mogen worden ingezet (in 2010 totaal € 20,9 miljoen, € 18,7 miljoen exclusief WMO-uitkering). De overige eigen inkomsten van de gemeenten zijn de onroerende zaak belasting, leges, rente en dividenden, inkomsten uit toegangsprijzen, uit grondexploitatie, enzovoorts. Dit soort inkomsten kan doorgaans niet gemakkelijk worden vergroot.

Het kabinet heeft 20 commissies opdracht gegeven bezuinigingsmogelijkheden te zoeken op evenzoveel beleidsterreinen, waarin in totaal € 175 miljard per jaar omgaat. Elke commissie moet ten minste één variant ontwikkelen met een bezuiniging van 20 procent. Samen gaat het dus maximaal om € 35 miljard per jaar, een bedrag dat als bovengrens moet worden beschouwd.

De maximale variant van een 20% bezuiniging zou in het zwartste scenario neerkomen op een structurele korting op de uitkering uit het gemeentefonds voor Steenbergen van ca. € 3 miljoen.

Wanneer Steenbergen wordt geconfronteerd met dergelijke kortingen (van € 3 miljoen jaarlijks, maar ook van € 2 of zelfs maar € 1 miljoen), dan zullen forse besparingen op de Steenbergse begroting moeten worden gehaald.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Investeren in zaken die rendement opleveren voor maatschappij en de gemeentekas**
- **Voor stimulering van ontwikkelingen investeringsimpulsen plegen**
- **Indien nodig scherpe besluiten nemen over de koers die Steenbergemogelijk zal varen.**

En zeker, omdat D66 vindt dat de gemeentelijke belastingen jaarlijks niet meer dan met het landelijke prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie mogen stijgen.

D66 is eens dat besparingskeuzes moeten worden gemaakt met een duidelijk toekomstbeeld voor Steenbergemogelijk voor ogen, dat als referentiekader dient. Wij zijn ons bewust dat grotere kortingen om scherpere beslissingen vragen over de koers die met Steenbergemogelijk kan worden gevaren. Duidelijke besluiten over welke activiteiten de gemeente ondersteunt, maar ook welke niet (meer) zullen worden ondersteund.

U heeft in dit programma kunnen lezen dat D66 kiest voor ontwikkelen, perspectief voor jongeren, geflankeerd door zorg voor onze bestaande inwoners. Ook heeft u kunnen lezen dat D66 uitdrukkelijk niet ervoor kiest om slechts een beheergemeente te worden, die alleen de wettelijke kerntaken vervult. Dat zou immers betekenen dat veel activiteiten op gebied van sport, recreatie en cultuur worden afgebouwd (want geen wettelijke kerntaak), terwijl deze activiteiten juist zorgen voor verbinding in de samenleving. D66 maakt derhalve keuzes die in lijn zijn met deze prioriteiten.

D66 kiest er ook voor om haar keuzes voor groen, economie, jongeren en dergelijke kracht bij te zetten door ze te ondersteunen met impulsen, dat wil zeggen: krachtige ondersteunende acties met een plafond van enkele jaren, die significante effecten moeten opleveren en daarop worden afgerekend, maar die niet structureel op de begroting zullen drukken. Het is de inzet van D66 dat deze positieve acties een vliegwiel vormen voor bijvoorbeeld economische activiteit, die de baten voor Steenbergemogelijk op een structureel hoger plan zullen brengen en daarmee het hogere ambitieniveau van Steenbergemogelijk kunnen blijven dragen. Het Agro- en Food Cluster West-Brabant is overigens een bestaande ontwikkeling die ook die functie heeft.

D66 wil deze positieve acties voor Steenbergemogelijk deels financieren uit de vrije algemene reserves. Begin 2010 bedragen deze reserves € 4,25 miljoen. Een (structureel) begrotingstekort dient immers te worden gedekt met structurele middelen. Het is niet toegestaan hiervoor deze reserves te gebruiken, ook al is dat eenmalig. Van de reserves mogen wel de rente-inkomsten structureel voor de begroting worden ingezet. Maar er mogen ook eenmalige investeringen of specifieke impulsen van worden betaald.

D66 maakt hier de afweging, dat 2 à 2,5% extra rente-inkomsten onvoldoende gewicht voor de begroting in de schaal leggen: € 1 miljoen extra in de reserve levert jaarlijks gemiddeld € 22.500 inkomsten op voor de begroting.

D66 vindt, dat juist in deze economische tijd investeringsimpulsen voor de ontwikkeling van de gemeente moeten worden gedaan. Voor incidentele positieve impulsen mogen de vrije algemene reserves worden ingezet, zolang deze geen structurele jaarlijks terugkerende lasten opleveren. Deze impulsen dienen vervolgens te zorgen voor maatschappelijke baten en gemeentelijke inkomsten, die de € 22.500 jaarlijks significant moeten overstijgen.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

Anders

Ja

D66 Steenbergen

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

